

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

EU-asiat eduskunnassa

Viestintäasiantuntija Rami Kurth

Eduskunnan viestintä, EU-sihteeristö

EU-asiat ovat eduskunnan perustyötä

- Lakien säätäminen, talousarviosta päättäminen, hallituksen valvonta, kansainvälisten sopimusten hyväksyminen – ja EU-asioihin vaikuttaminen.
 - Hallituksen esitykset vs. EU-asiat 2019-2025
 - Hallituksen esityksiä: 1436
 - U-asioita: 492
 - E- ja UTP-asioita: 306
- Suomen järjestelmä on jäsenmaiden piirissä poikkeuksellinen.
- Tavoitteena varmistaa eduskunnan päätösvalta sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa → Jokainen kansanedustaja on EU-lainsäätäjä.
- Parlamentaarisen EU-diplomatian lisääntyvä merkitys

EU-asioita koskevien lausuntojen osuus tiettyjen valiokuntien lausunnoista (U, E, UTP)

	2011-2014	2015-2018	2019-2022	2023-24
Hallintovaliokunta	79 %	75 %	57 %	67 %
Liikenne- ja viestintävaliokunta	74 %	71 %	59 %	72 %
Maa- ja metsätalousvaliokunta	61 %	66 %	63 %	68 %
Talousvaliokunta	74 %	74 %	55 %	75 %
Ympäristövaliokunta	59 %	63 %	69 %	68 %

Eduskunnan ja valtioneuvoston yhteistoiminta EU-asioissa perustuu perustuslakiin

- ”Valtioneuvosto vastaa Euroopan unionissa tehtävien päätösten kansallisesta valmistelusta ja päättää niihin liittyvistä Suomen toimenpiteistä, jollei päätös vaadi eduskunnan hyväksymistä.” (PL 93 §)
- ”Eduskunta käsittelee ehdotukset sellaisiksi säädöksiksi, sopimuksiksi tai muiksi toimiksi, joista päätetään Euroopan unionissa ja jotka muutoin perustuslain mukaan kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan.” (PL 96 §)
- Rajoittamaton tiedonsaanti muissa EU-asioissa: Eduskunnan tulee pyynnöstään ja muutoinkin tarpeen mukaan saada selvitys muiden asioiden valmistelusta EU:ssa. (PL 97 §).

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

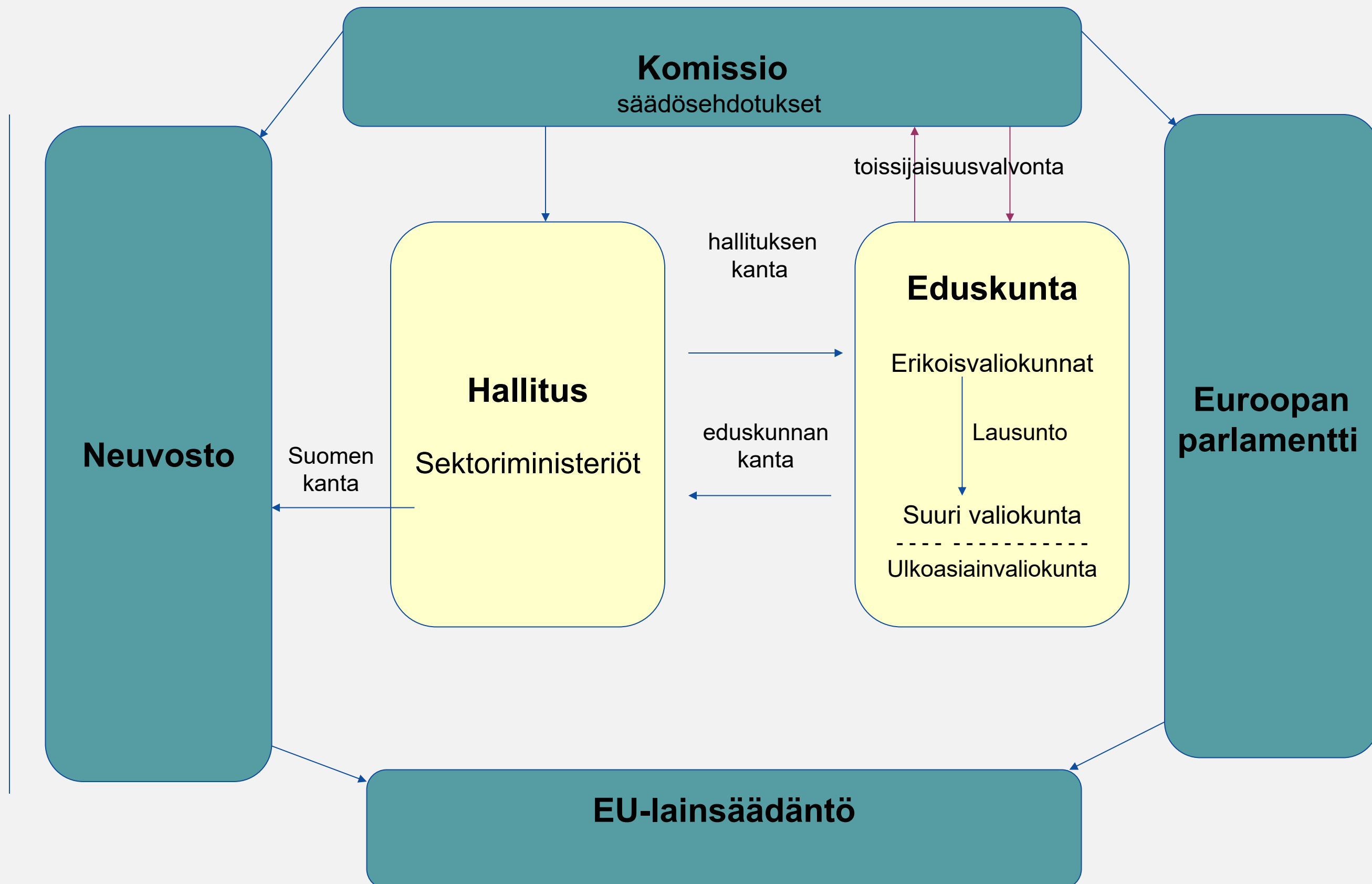
Suuren valiokunnan kokous 20.10.2023

Suuren valiokunnan rooli EU-asioissa

- Suuri valiokunta (SuV) päättää eduskunnan kannan.
- EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikassa vastaava rooli on ulkoasiainvaliokunnalla (UaV).
- Suuri valiokunta ottaa kantaa valtioneuvoston kantaan, ei komission ehdotukseen.
- Eduskunnan kanta on valtioneuvostolle ”ohjeellinen lähtökohta neuvotteluihin” eli velvoittaa hallitusta poliittisesti.
 - **Eduskunnan kanta on Suomen kanta.**
- Eduskunta on pidettävä mukana koko neuvotteluprosessin ajan → jatkokirjelmät.

Suuren valiokunnan rooli EU-asioissa

- Toimii yleensä erikoisvaliokuntakäsittelyn pohjalta.
- Kuulee tärkeimmistä ja/tai vaikeimmista asioista asiantuntijoita.
- Sovittaa tarvittaessa kantoja yhteen.
- Ottaa kantaa kaikkiin niihin EU-asioihin, jotka valtioneuvoston on oikeudellinen velvollisuus toimittaa eduskuntaan (PL 96 §).
- Muihin EU-asioihin (PL 97 §) ottaa kantaa niin päättäessään.
- Ilmaisee eduskunnan kannan pöytäkirjakannanotolla tai laajemmat perustelut sisältävällä lausunnolla.
- Äänestää tarvittaessa.

Suuri valiokunta kuulee ministereitä

- Ministerit kuultavina ennen ja jälkeen EU:n neuvoston kokousten:
 - Neuvottelutilanne
 - Suomen lähestymistapa tulevassa neuvostossa.
 - Ministeri voi pyytää neuvotteluvaltuutukseen tarkennuksia.
- Velvollisuus saapua suuren valiokunnan kuultavaksi koskee myös pääministeriä Eurooppa-neuvostoista (PL 97 §).

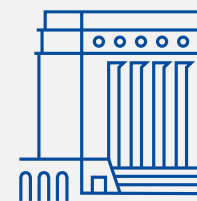
EU-asiat täysistunnossa

- Välikysymys, valtioneuvoston tiedonanto ja selonteko, pääministerin ilmoitus, suulliset kysymykset (kyselytunti) ja ajankohtaiskeskustelu mahdollisia myös EU-kysymyksestä.
- Myös PL 96 §:n ja 97 §:n mukaisista asioista voidaan keskustella täysistunnossa. Päätösvalta säilyy silloinkin SuV:lla (UaV:lla).

Miten EU-asioiden käsittelyä voi seurata: U- ja E-kirjeet

- Käsittelyvaihe, asiakirjat, asiantuntijalausunnot
- Esim. U 69/2022 - Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä eli ns. CSAM-asetus
 - https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_69+2022.aspx
- Huom. direktiivin toimeenpano hallituksen esityksellä, esim. HE 79/2023
 - https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_79+2023.aspx

U 69/2022 – neuvottelut CSAM-asetusehdotuksesta 1/2

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

- *Syyskuu 2022* U-kirjelmä eduskunnalle → SuV → LaV, LiV, PeV, HaV → SuV
- *Marraskuu 2022* eduskunnan kanta: yhtyy erikoisvaliokuntien lausuntojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan
- *Joulukuu 2022* suuri valiokunta käsitteli asiaa EU:n OSA-neuvoston asialistalla
- *Elokuu 2023* U-jatkokirjelmä eduskunnalle → LiV, PeV, HaV → SuV päättää kuulla asiantuntijoita.
- *Lokakuu 2023* SuVL 7/2023: ”Suuri valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto ottaa edellä esitetyn huomioon ehdotuksen jatkoneuvotteluissa.” → OSA-neuvoston asiana.
- *4.10.2024* SuV käsitteli asiaa OSA-neuvoston asiana. Päätti pyytää valtioneuvostolta täydentävän selvityksen
- *9.10.2024* SuV päätti lähettää asian mahdollisia toimenpiteitä varten PeV, HaV, LiV.
- *29.11.2024* Eduskunnan kanta: SuVL 10/2024
- *12.–13.12.2024* EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvosto

U 69/2022 – neuvottelut CSAM-asetusehdotuksesta 2/?

- 9.4.2025 U-jatkokirjelmä eduskunnalle → PeV, HaV, LiV → asiantuntijakuulemiset, lausunnot
- 4.6.2025 Eduskunnan kanta: SuVL 4/2025
- 29.8.2025 U-jatkokirjelmä eduskunnalle → PeV, HaV, LiV
- 3.10.2025 Eduskunnan kanta: SuVEK 59/2025
- 13.–14.10.2025 EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvosto.

Suuri valiokunta kuuli sisäministeriä: CSAM-asetusehdotus ei vielä etene päätöksentekoon

Sisäministeri Mari Rantanen (ps.) ja oikeusministeri Leena Meri (ps.) antoivat suurelle valiokunnalle selvityksensä EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 13.–14.10. pidettävän kokouksen valmistelusta.

Sisäministeri Rantanen kertoi valiokunnalle, että EU:n puheenjohtajamaa Tanska on päättänyt poistaa kokouksen asialistalta päätöksenteon lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevasta asetusehdotuksesta (CSAM).

Suuri valiokunta päätti eduskunnan kantana 3.10., että Suomi ei voisi tukea Tanskan tekemää kompromissiehdotusta.

Suuren valiokunnan tiedote 10.10.2025

Eduskunnan EU-sihteeristö ja parlamentaarinen EU-diplomatia

- Eduskunnan EU-sihteeristö hoitaa eduskunnan suhteita EU-toimielimiin ja yhteistyötä muiden EU-parlamenttien kanssa.
- Tukee kansanedustajien yhteydenpitoa EP:n jäseniin ja muihin keskeisiin EU-toimijoihin.
- Välittää tietoa Brysselistä
- Vastaa kokouksiin osallistumisesta ja vierailujen järjestelyistä
 - mm. EU:n parlamenttien puhemiesten konferenssi, EU-valiokuntien COSAC
- EU-toimielinten ja kansallisten parlamenttien välinen yhteistyö on monipuolistunut ja lisääntynyt.

Tietolähteitä

- [EU-asiat eduskunnassa](#)
- [Suuri valiokunta](#) (myös yhteystiedot)
- [Parlamenttien EU-tietoverkosto IPEX.EU](#)
 - Tietoa EU-asioiden käsittelystä eri parlamenteissa, kokouskalenteri, yhteystiedot
- Säännöt ja prosessit:
[perustuslaki](#) - [eduskunnan työjärjestys](#) - [SuV:n työjärjestys](#)
- [Valiokuntaopas \(menettelytavat perusteellisesti\)](#)
- [Eduskunnan kirjaston tietopalvelu](#) (p. 09 432 3432)

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

”

Eduskunnan viestinnän tavoitteena on vahvistaa demokratiaa tekemällä päätöksentekoa ymmärrettäväksi.

Tavoitteenamme on vahvistaa ihmisten luottamusta eduskuntaan instituutiona.

Eduskunnan viestintästrategia 2025–27

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Kiitos!

rami.kurth@eduskunta.fi

09 432 2482